

QRZ...

Medlemsblad för NORRKÖPINGS RADIOKLUBB
September 2005. Web-QRZ nummer 9

KLUBBINFORMATION

Norrköpings Radioklubb, Nelinsgatan 24 KV. 603 55 Norrköping

Besöksadress:- Nelinsgatan 24. Kv.

Klubbsignal SK5BN. 7S5LH. Repeater VHF kanal RV48. 145,600 MHz – SK5BN/R.

UHF – kanal RU368 434,600 MHz – SK5BN/R - skift

Ordförande Jan Hult/SM5/TJH,

Kontaktperson utbildning Lars Kostmann/SM5AZS

Provförrättare för certifikat Derek Gough/SM5RN

Hemsida <http://www.sk5bn.com/>

- OBS ny tid för Radioklubbens trafiknät på RV48, infrekvens 145,0 utfrekvens 145,6. På begäran startar vi en kvart tidigare dvs. 2100 SNT varje söndag. OBS Checka in.
- Klubben firar 60-årsjubileum den 5 september. **Har du inte anmält dig tidigare? Ta då snabbt kontakt med någon i styrelsen!**
- NRK och FRO-Norrköping inbjuder till loppis den 22 oktober. Vi gissar att det är mycket intressant utrustning som kommer att erbjudas till försäljning. Passa på och boka bord om du själv vill reducera ditt förråd med radioprylar. **Boka bord hos Janne/SM5TJH.**
- I augustitesten på 2 meter var SK5BN bästa klubb i 5:e distriktet. Loggar hade lämnats av SM5XJX, SA5Z (SK5RN), SM5AQI och SM5SHQ.

Innehåll

Sid 1	Klubbinformation, Aktualiteter, Innehåll
Sid 2	Radioklubben startade höstsåsongen och Gamla riggar håller än
Sid 3	Förr, nu och sedan
Sid 7	Märket en gång till

Vi gratulerar radioklubben

Vi är några medlemmar i Norrköpings Radioklubb som vill gratulera klubben till väl genomförda 60 år. Vi är tacksamma för alla klubbmöten med inspirerande föredrag och olika föreläsningar av nya utrustningar. Klubben är ett "radiouniversitet" som har varit mycket viktig för utvecklingen av oss och vår hobby. Vi önskar oss för framtiden att vi blir några fler, får bättre antenner till vår klubbstation, kan utveckla mer av möjligheterna med ny teknik inom digitalteknik och data samt att vi även under kommande år får möjlighet att bistå jubilarer Norrköpings Radioklubb med olika aktiviteter som utvecklar oss själva och övriga medlemmar i klubben.

Vid fredagskaffet: SM5RTA, SM5CIH, SM5RN, SM5TJH, SM5AWU, SM5AZS, SM5AQI som tillsammans representerar en icke oansenlig mängd amatörradioår

Radioklubben startade höstsäsongen

Traditionsenligt brukar höstsäsongen startas med grillparty ute hos någon av klubbens medlemmar. I år gästade vi Agneta/SM5TPV och Janne/SM5FGQ. Vi hade tur med vädret och kunde som bilden visar sitta ute hela kvällen. Efter förtäringen diskuterade vi klubbens olika aktiviteter under hösten och det är ganska mycket vi jobbar med. Bara under de närmaste månaderna har vi Radioamatörernas dag 27 augusti, Klubbens 60-årsjubileum den 5 september, Start av kursverksamheten den 12 oktober samt Loppisen på Bråvalla Park den 26 oktober.

Tack Agneta och Jan för ert värdskap.

Gamla riggar håller än

Fredrik/SM5XJX försöker få ordning på Majkens knappar när han provar ett av Janne/FGQ's senaste inköp – en KW2000, en rig som tillverkades mellan 1970 och 1978 av KW Electronics. Den kostade då 4500 SEK. I slutsteget fanns 2 st 6146, med andra ord en FB apparat.

Intresserade hams är Rolf/SM5DHL, Bengt/SM5VIH och Christopher/SM5YLG

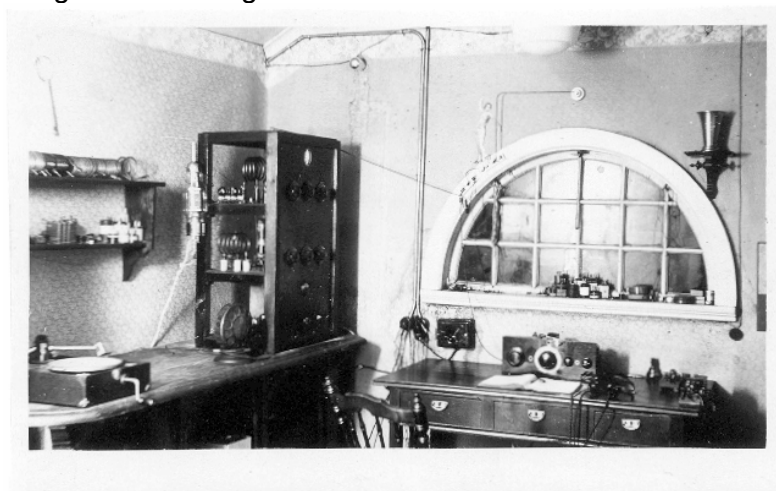
Förr, nu och sedan...

► **Förr var** när man efter avlagda prov som visat att man ägde de kunskaper som enligt Kungliga Telegrafstyrelsen fastställda bestämmelser erfordrades för certifikat av klass A också till styrelsen fick avlämna en tystnadsförbindelse avseende telegram och telefonhemlighetsens bevarande. Först då kunde man kvittera ut certifikatet

Förr var när man kunde experimentera med elektroniken men numera så ska man endast koppla ihop kretsar. Förr vågade man sig in i apparaterna med plattång och lödkolv, men nu måste man spana in kretsarna med förstöringsglas och använda finare verktyg

Förr var när 40 meter var det huvudsakliga bandet och man höll trafiken med hembyggda apparater. Sändaren var ofta enrörsbestyckad medan mottagaren hade flera rör. Först var de raka för att sedan bli superheterodynmottagare. Apparaterna byggde man som sagt själv och då liksom nu hade man en resurs bland klubbens medlemmar som gärna ställde upp och hjälpte varandra.

Förr var när shacket kunde se ut så här. Riggen tillhörde en elinstallationsfirma - i en annan stad med anknytning till en Norrköpingsamatör - där ägaren var framsynt och såg till att firman skaffade sig en stationssignal.

Radioshack under 30-talet

Förr var när Erik/SM5UI i Norrköping körde med högeffekt. De yngre amatörerna i klubben gav Erik, som var starkast av alla på banden, smeknamnet "Utan Input".

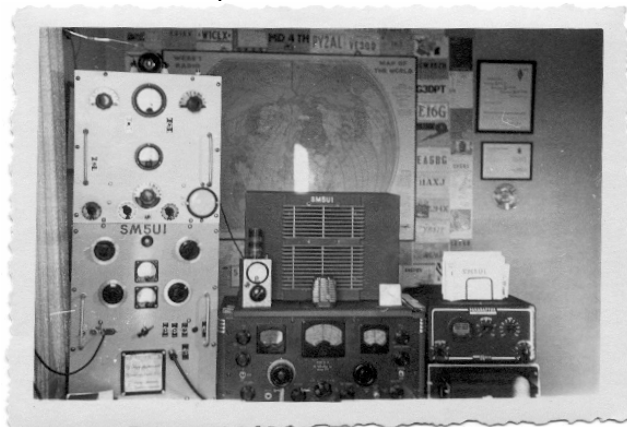

Bild med Eriks hemmagjorda sändare och Halicraftermottagare

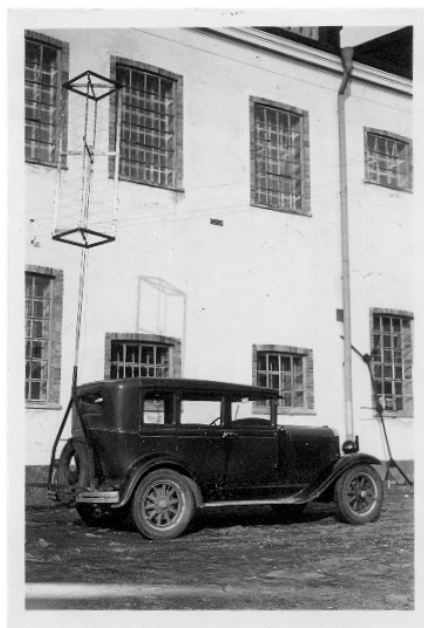
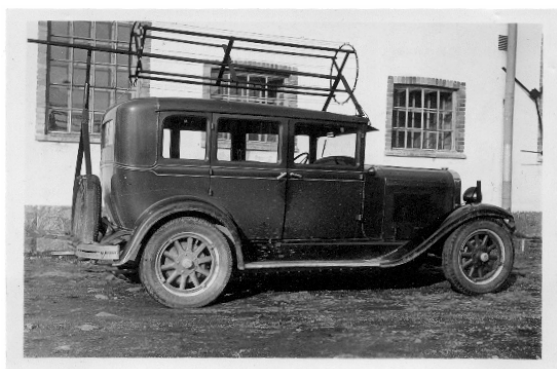
Förr var när Olle/SM5WV i Norrköping kunde spänna upp en antenn mellan Centric-huset och Tuppens skorsten. När Olle sedan flyttade till Eksund övertogs både lägenheten och antennen av en av klubbens medlemmar som körde åtskilliga tusen QSO'n därifrån.

Förr var när man monterade en hemmabyggt radiostation i baksätet på sin bil och körde mobil trafik i stan mot en basstation på klubblokalen.

Så här kunde det se ut i det plyschklädda baksätet

Förr var när man kunde använda en liggande antenn som användes när bilen rullade och då man kunde ha trafik mellan två bilar med liknande antenner. Vid stillastående bil kunde antennen sedan vinklas upp. Man fick då en antenn med mycket bättre verkningsgrad och nu klarade man radiotrafik över längre avstånd.

T-ford med antenn på taket i horisontellt och vertikalt läge

Samma antenn kunde även monteras maritim mobilt och gick bra på såväl 80 meter som 6 meter.

Förr liksom nu var när man på 6 meter kunde köra telefoni med både England och Italien. Men det är klart det fordrades litet aktivitet på solen förstås.

► **Nu är** när radioamatörerna i Norrköpings Radioklubb aktivt har bidraget till ett obemannat radionät med olika relästationer – repeatar. Nätet i sin helhet täcker större delen av de bebyggda trakterna i Sverige och radioklubbens ansvarsområde täcker Nordöstra Östergötland samt södra delen av Södermanland. Där har sex mottagarstationer placerats ut i Centrala Norrköping, Finspång, Kolmården, Arkö, Tyrislöt och Igelfors. De radiosignaler som tas emot i de olika mottagarna sänds vidare till en högt belägen central station. Därifrån sänds sedan de mottagna signalerna ut över hela området och kan avlyssnas i t.ex. bärbara eller mobila stationer.

Repeatern med kavitationsfilter

70 cm repeater RU368

Nu är när datorn kan används som ett hjälpmedel. Via DX-cluster får vi uppgift om vilka konditioner som finns på de olika banden och vi kan också få information om var vi kan hitta sällsynta stationer. Med datorerna har möjligheten att ge hamsen kringinformation utökats betydligt. Här kan man också delta i olika nätverk efter den inriktning man har på hobbyen.

Nu är när loggen skrivs direkt in i ett datorprogram som också underlättar sorteringen av körda och kvitterade QSO'n för olika diplom mm. Många behåller dock pappersloggen av säkerhetsskäl.

Nu är när radiostationerna byggs med ny teknik. Ute är de gamla rörapparaterna och istället byggs det med ytmonterade komponenter. Litet svårare för de flesta av oss som är vana att gå in och löda på elektronrörs- och transistorsocklar.

Men för dem som önskar bygga själva finns det i alla fall QRP-riggar dvs. riggar för låg effekt. Den verkliga succén för egenbyggarna är QRO-riggen - transceiver med 10 W. Även här gör datorn sitt intåg och projektet backas upp av en särskild hemsidalista <http://radio.thulesius.se>

med alla QROlle-stationer som hörts aktiva på banden. Där kan man också läsa om de senaste tipsen mm.mm.

Fredrik/SM5XJX tränar på moderna komponenter. Sven-Arno/SM5MCZ kontrollerar

Nu är när klubbens medlemmar kör radio från olika fyrplatser i Norrköpingsområdet. Att ha radiokontakt med fyrar är numera en världsomspännande aktivitet, som ökar i takt med att fyrplatserna inte längre behövs för navigering. Norrköpings Radioklubb har numera ett speciellt Lighthouse Award.

Nu är när amatörradio även körs via satellit. För detta fordras en repeater i satelliten. Där finns visserligen redan mycket utrustning men det finns ändå plats för amatörradio. Då dvs. 1962 placerades en amatörradiostation Oscar 1 (Orbiting Satellite Carrying Amateur Radio) i satelliten Discover 36 där den fick plats som ersättning för ballast. Sedan dess har det

fortsatt och nu snurrar ett stort antal satelliter runt jorden där många sponsras av radioamatörer för att satelliterna ska kunna användas för amatörradiotrafik.

Det var många som blev aktiverade vid ett satellit-QSO ute på Tyrislöt

Nu är när radioamatörerna hjälper till att upprätthålla kommunikationerna i olika krissamband. Katastrofer av olika slag kan ge en möjlighet för radioamatörer att göra samhällsnyttiga insatser i fall där de allmänna tele- och kommunikationsnäten slås ut. SSA och FRO gjorde den 24 februari i år en "avsiktsförklaring" som innebär att SSA-medlemmar är välkomna i de Sambandspooler som FRO startat för att stödja och hjälpa civila myndigheter i en krissituation. På lokal nivå arbetar just nu Radioklubben och FRO Norrköping för att sedan om möjligt hitta former för ett fortsatt och utökat samarbete.

FRO's ledningsvagn för sambandsinsatser

► **Sedan** känns redan som det är på gång men vi kan räkna med att det blir allt vanligare med fjärrmanövrering av radiostationer; digital modulation, ökad användning av ATV samt enklare tangentbord mm.
Här kommer några tankar om fjärrmanövrering av en radiostation som hittats på nätet:

Det är svårt att ge några generella råd om rekommenderade prestanda hos en fjärrmanövrerad radiostation, eftersom behovet och ambitionsnivån blir styrande. Emellertid kan man göra en del tumregelresonemang, och där kan man kanske säga att en dimensionering av minst +10 dB över det man kan realisera i "hemma-QTH't" kan göra en fjärrmanövrerad station motiverad. Detta kan gälla några eller alla parametrar i systemet, t.ex. kan man säga att om man kan köra med 10 W hemma bör man dimensionera för 100 W i en fjärrstation, 100 W hemma motsvarar 1 kW och 1 kW hemma motsvarar (censur...).

Eftersom kostnaderna för att realisera en fjärrstation i stor del ligger i styrutrustning och transmission, vilket är oberoende av vilken effektnivå eller antennutrustning som används blir det motiverat att satsa lite extra på utestationens radio- och antennenläggning.

Vad framtiden i övrigt kommer att erbjuda på 10 – 20 års sikt kommer vi att diskutera tillsammans i samband med Jubileumsfesten och Minnenas Kavalkad den 5:e september.

Märket än en gång

Lennart/SM5AQI har tidigare i web-QRZ nr 7 2005 skrivit om den härliga Valborgsmässan tidigare i år då han körde **Märket Reef** dvs. OH0J på 3,5 MHz. Bara ca 30 mil men inte alldeles lätt. Operatör i andra änden var OH2PM/Pertti som hittade SM5AQI bland alla andra signaler som ropade. Lennart gläds nu åt att QSO't har bekräftats med QSL-kort Vilken härlig syn när fartyget, som är en kopia av ett fartyg från början av 1900-talet, stävar in mot Märket Reef. Men enligt hörsägen lär det inte vara så lätt att landa där.

På QSL-kortet som trycktes i samband med 35-årsjubilet 1969 – 2004 hittades följande text: It was 35 years ago when ARRL recognized Märket Reef as another DXCC counter. Märket does not actually mean "market" but with two dots added above the letter A makes it a word denoting "mark". And indeed, an important seamarket it is – given its prominent role in guiding sea traffic, now with an automated light.

73's de Derek/SM5RN och Lennart/SM5AQI